

EGY KUTATÁSALAPÚ TANÁRI GYAKORLATRA FELKÉSZÍTŐ KURZUS TANULÓI KVANTITATÍV ÉRTÉKELÉSE

Bank Éva

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: tanárképzés; kurzusértékelés

A 21. századi társadalmak tanárigénye olyan változáson ment át, amire a tanárképzésnek reagálnia kell, a tanári karrier alapját adó kiszélesedett tudásbázis élethosszig tartó tanulást és (ön)képzést kíván a pedagógusjelöltektől (Coolahan, 2007; Csapó, 2015). A megváltozott igényekre válaszként szolgálhat a kutatásalapú tanári gyakorlatra való felkészítés, amivel a tanórákutató módszerén keresztül pedagógiai tartalom, tanítási gyakorlatba ágyazva kívántuk fejleszteni harmadéves tanárjelöltek kutatási készségeit és reflektív gondolkodását. Előadásunk célja bemutatni a hallgatók (N=111) kvantitatív értékelését a kutatásalapú tanári gyakorlatra felkészítő kurzusunkról, amit a 2016–2017-es tanév első félévében hét csoportban öt oktató tanított összesen 137 diáknak. Vizsgálatunkhoz egy 30 tételből álló, saját fejlesztésű kérdőívet használtunk (Cronbach- $\alpha=0,93$), a tanárjelöltek ötfokú Likert-skálán fejezhették ki véleményüket a félév végén. A faktoranalízis eredménye alapján (KMO=0,88) a mérőeszköz a kurzus szervezése és tartalmi elemei (Cronbach- $\alpha=0,93$), kutatás-módszertani ismeretek (Cronbach- $\alpha=0,85$), kritikai gondolkodás fejlődése (Cronbach- $\alpha=0,81$), valamint szociális képességek fejlődése (Cronbach- $\alpha=0,77$) alskálákra bontható. Eredményeink szerint leginkább a szociális képességek fejlődésében tartották hatékonynak a kurzust (átlag=4,2; szórás=0,83), ami magában foglalja a leendő kollégákkal, társakkal, tanulókkal való interakcióknak, kommunikációjuknak és együttműködési képességüknek pozitív irányú változását. Ezt követte a kurzus szervezésének és tartalmi elemeinek megítélése (átlag=3,82; szórás=0,81), a kutatás-módszertani ismeretek gyarapodása (átlag=3,72; szórás=0,74), végül a kritikai gondolkodás fejlődése (átlag=3,65; szórás=0,82). Szignifikáns különbséget találtunk a tanítás komplexitásának múltbéli és jelenlegi megítélése között, vagyis komplexebb tevékenységnek ítélik meg a tanítást a kurzus hatására ($t=7,58$; $p<0,001$). Az összehasonlító vizsgálatok alapján két csoport különbözött egymástól szignifikánsan a kurzus szervezési és tartalmi elemeinek megítélésében ($t=3,75$; $p=0,001$). A kutatás-módszertani ismeretek, a kritikai gondolkodás és a szociális képességek megítélésében a csoportok értékelése homogénnek tekinthető. Az összefüggés-vizsgálatok eredményei szerint a legszorosabb korreláció a kurzus szervezése és tartalmi elemeinek megítélése, valamint a kutatás-módszertani ismeretek gyarapodása között mutatkozott ($r=0,70$, $p<0,001$). A csoportlétszám és a hallgatók értékelése között nincs összefüggés. Vizsgálatunk eredményei hozzájárulhatnak a kutatásalapú tanári gyakorlatra való felkészítés további tervezéséhez, a kutatásalapú tanárképzés megvalósulásához. A hallgatói értékelések iránymutatást adhatnak az oktatott kurzusok tartalmi és szervezési szempontú hatékonyságnöveléséhez.